

Ministerstvo zdravotnictví představilo Národní akční plán prevence sebevražd

Podle údajů Světové zdravotnické organizace si ročně na celém světě vezme vlastní rukou život více než 800 000 osob. To je jeden člověk každých 40 sekund a celkem 2 191 lidí denně. Na problematiku má upozornit Světový den prevence sebevražd, který připadá na 10. září, a který každoročně vyhlašuje Světová asociace pro prevenci sebevražd společně se Světovou zdravotnickou organizací (WHO).

Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Národním ústavem duševního zdraví (NÚDZ) a Světovou zdravotnickou organizací připravilo Národní akční plán prevence sebevražd 2019-2030, jehož cílem je přispět ke snížení sebevraždění v České republice. Jedná se o první strategický dokument, který se zabývá prevencí sebepoškozování a sebevraždění, a který stanovuje konkrétní postupy pro její naplňování. **„Každá sebevražda je tragickou událostí. Bohužel v současné době u nás počet sebevražd ve smutných statistikách předčí i dopravní nehody. Výsledky vědeckého výzkumu i zahraniční praxe ale ukazují, že sebevraždám můžeme předcházet. A to je cílem Národního akčního plánu sebevražd. Česká republika je tak jedna z prvních zemí regionu střední a východní Evropy která se hlásí na národní úrovni k této problematice. Věřím, že se prostřednictvím národního akčního plánu podaří zachránit mnoho životů a ušetřit spoustu zbytečného utrpení,“** řekl na úvod ministr zdravotnictví Adam Vojtěch.

Národní akční plán prevence sebevražd 2019-2030 (NAPPS) je implementační dokument Zdraví 2030, jehož cílem je přispět ke snížení sebevraždění v České republice. Jedná se o první strategický dokument, který se zabývá situací prevencí sebevraždění chování a který stanovuje konkrétní postupy pro naplňování jednotlivých strategických cílů. NAPPS reaguje na dvě zásadní skutečnosti, a to stabilně vysokou míru sebevraždění, kterou se ČR zavázala snižovat, a absenci národní strategie prevence sebevražd. **„Světová zdravotnická organizace podporuje rozvoj Národní strategie prevence sebevražd v České republice, protože se dosud jednalo o mezeru, která se nyní zacelí. Prevence sebevražd je důležitou součástí úsilí o změnu v rámci reformy duševního zdraví a zlepšení duševního zdraví a pocitu pohody české populace. Plně podporujeme probíhající reformy založené na nejlepších dostupných důkazech a na dodržování lidských práv a důstojnosti všech lidí, zejména těch, kteří jsou kvůli svému duševnímu zdraví nejvíce zranitelní,“** přiblížil mezinárodní ředitel českého zastoupení WHO Srdan Matič.

Ačkoliv v současné době plní důležitou roli systém psychiatrické péče, síť krizových center, sociálních služeb a center duševního zdraví, doposud chyběl zastřešující dokument a chyběla systematická a koordinovaná preventivní praxe. Realizace akčního plánu je zásadní

pro podporu duševního zdraví a hlavním benefitem vycházejícím z výstupů akčního plánu je snížená míra sebevražd. Téma sebevražd je ve společnosti celkově stále silně stigmatizováno, proto by NAPPS měl být účinný shodně s Národním akčním plánem pro duševní zdraví 2020-2030 (NAPDZ). **„Sebevraždy představují závažný veřejně-zdravotnický a společenský problém. Ročně si v České republice vlastní rukou vezme život zhruba 1 400 osob, v průměru tedy každý den téměř čtyři lidé. Ve věku 15 až 24 let je sebevražda dokonce druhou nejčastější příčinou úmrtí,“** poznamenal Petr Winkler, člen výkonného výboru Reformy psychiatrické péče.

„Česká republika se dlouhodobě potýká s vysokými počty sebevražd a tato problematika je v úzkém vztahu k psychiatrii. Je totiž smutnou skutečností, že řada lidí si sáhne na život právě v důsledku přítomnosti dlouhodobého duševního onemocnění. Jako zástupce Psychiatrické společnosti tak vítám snahu o systémový přístup k prevenci na národní úrovni, která kromě problematiky psychiatrické péče myslí i na jiné relevantní sektory jako je například drážní bezpečnost, vzdělávání žáků základních škol či snahu o zodpovědné informování médií tak, aby v jejich důsledku nedocházelo k nápodobným sebevraždám,“ doplnil Martin Anders, místopředseda Psychiatrické společnosti ČLS JEP.

Ministerstvo zdravotnictví se však tématu věnuje i v dalších rovinách, a to zejména zvyšováním mentální gramotnosti, formou podpory zvyšování individuálního zájmu o vlastní zdraví a vyhledávání informací. K tomu v budoucnu bude sloužit nový Národní zdravotnický informační portál, který bude obsahovat pouze ověřená a relevantní data včetně popisu jednotlivých diagnóz a kontaktů na odborníky. **„Chceme přispět k naplnění akčního plánu předcházení sebevražd dobrou informovaností veřejnosti i připravovaným portálem, kde bude možné nalézt nejen potřebné informace ale i potřebnou pomoc. V té souvislosti se v připravovaném akčním plánu rozvoje zdravotní gramotnosti hodláme zaměřit i na problematiku mentální gramotnosti,“** doplnila Alena Šteflová, náměstkyně ministra zdravotnictví.

Ing. Gabriela Štěpanyová
ředitelka Odboru komunikace s veřejností
Ministerstvo zdravotnictví ČR
tisk@mzcr.cz